

ERIÄVÄ MIELIPIDE

KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS / VALTUUSTON PÄÄTÖS

Lisäksi KV päättää, **ettei** kaupunki **vaadi** yhtiöltä tässä vaiheessa takauksesta **vastavakuutta**. Kaupunki kuitenkin pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistus pohja muuttuu.

LAINSÄÄNNÖS

Kuntalain 129,1 §:n mukaan ”Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. **Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.**” Uusi kuntalaki on tullut voimaan 1.5.2015.

ESITYKSEN / PÄÄTÖKSEN PUUTTEET

Vastavakuus

Laki edellyttää ”riittävän kattavaa vastavakuutta”. KH esityksessä ei ole todettu otettavan vastavakuutta tässä vaiheessa, vaikka vastavakuuden edellyttäminen on kuntalain 129 §:n mukainen yksi takauksen antamisen ehdottomista edellytyksistä.

HALLITUKSEN ESITYS JA OIKEUSKIRJALLISUUS VASTAVAKUUDESTA (Liite)

- Kysymys momentissa mainittujen (kaikkien) edellytysten täyttymisestä (HE s. 230)
- Kysymyksessä lainan ja takauksen antamisen periaatteista (monikko) ja säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksienantoa (Harjula - Prättälä: Kuntalaki s. 860)

KUNTALIITON NÄKEMYS VASTAVAKUUTEEN

- johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff: vastavakuusvaatimus ehdoton (pn 14.12)
- lakimies Ida Sulin: säännös velvoittaa vastavakuuden hankkimiseen (liite)

KOULUTUSMATERIAALI KUNTALAIN UUDISTUKSESTA

- Kuntaliiton koulutuskalvot: yleiset (monikko) periaatteet, vastavakuusvaatimus (liite)
- Koulutuskalvot kuntalain kokonaisuudistuksesta: reunaehtona takauksille/lainoilla vastavakuus (liite)

MUITA RATKAISUJA

- uusi kuntalaki edellyttää vastavakuutta myös 100 %:sti kaupungin omistamalta tytäryhtiöltä (liite)

MUUTA

- kaupunginjohtaja/hallitus voi pyytää kuntaliiton lausuntoa mahdollisissa lain tulkintatilanteissa (liite)

PÄÄTÖKSEN MUUTOSEHDOTUS

Asia tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi vastavakuuden osalta

Taisto Miettinen

LIITTEET

- hallituksen esitys HE 268/2014 s. 230
- oikeuskirjallisuus (Harjula – Prättälä: Kuntalaki, Tausta ja tulkinnat 2015 s. 860)
- kuntaliiton lakimiehen mail
- koulutusmateriaali
- kaupungin ratkaisu
- lausuntopyyntöratkaisu

129 §. Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, millä edellytyksillä kunta voi myöntää lainaa, takauksia tai muita vakuuksia toisen velasta tai muusta sitoumuksesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saisi vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saisi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyisi merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voitaisiin pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi kunnan koko toiminnan tai vastaisi suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta. Momentissa mainittujen edellytysten täyttyminen tulisi arvioida jokaisen toimenpiteen osalta erikseen. Momentissa tuotaisiin esiin myös, että toimenpiteitä tehtäessä kunnan edut tulisi turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Tällä tarkoitettaisiin sitä, ettei vaadittavien vastavakuuksien tarvitsisi kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan. Riskin todennäköisyys ja laajuus vaikuttavat yleisesti takauksen antamisen edellytyksiin sekä takauksen hintaan.

heeseen liittyvällä perusteella hylätä täytäntöönpanon kieltämistä koskevaa hakemusta. KHO kumosi hallinto-oikeuden valituksenalaisen päätöksen ja, ottamatta asiaa täytäntöönpanokiellon edellytysten osalta ensiasteena ratkaistavakseen, palautti hakemuksen hallinto-oikeudelle uudelleen käsiteltäväksi. Äänestys 3–2. Ks. myös KHO 2010:29 ja KHO 2010:30.

2. LAINAN, TAKAUKSEN JA MUUN VAKUUDEN ANTAMISEN RAJOITUKSET

2.1. Lainan ja vakuuden myöntämisen periaatteet (1 mom.).

Laissa säädetään lainan sekä takauksen ja muun vakuuden antamisen periaatteista, jotka vastaavat vakiintunutta kansallista oikeuskäytäntöä:

1. ■ Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.
2. ■ Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyy merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voidaan pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaa kunnan koko toiminnan tai vastaa suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta.
3. ■ Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.

Säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksienantoa riippumatta siitä, toimiiko tuen saaja markkinoilla kilpailutilanteessa vai ei. Säännös ei myöskään vapauta ottamasta huomioon EU:n valtioneuvoston päätöksiä silloin kun tuetaan markkinoilla kilpailutilanteessa toimivaa yritystä tai muuta tahoa. Esimerkiksi lainanantoon voi sisältyä tukea, jonka soveltuvuus EU-sääntelyyn on arvioitava vaikei lainanantoa ole tarkemmin säännelty pykälän seuraavissa momenteissa samalla tavoin kuin takausta ja muita vakuuksia.

Takaus - kuntalaki

1 viesti

Sulin Ida <Ida.Sulin@kuntaliitto.fi>
Vast. ott.: Taisto Miettinen

14. joulukuuta 2015 klo 12.27

Hei,

Säännös velvoittaa vastavakuutuksen hankkimiseen, riippumatta tuen saajan asema. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.

Terveisin,

Ida Sulin
lakimies | jurist
Lakiasiat | Juridik
Suomen Kuntaliitto ry | Finlands Kommunförbund rf
Toinen linja 14, 00530 Helsinki, Finland
+358 9 771 2467, +358 50 563 3023
Ida.Sulin@kuntaliitto.fi
www.kunnat.net | www.kommunerna.net

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Uusi kuntalakiesitys: Miten kunnan toimintaa markkinoilla koskevia pelisääntöjä selkiytetään ?

Uudistuneet EU:n julkista tukea koskevat
säännöt –keskeiset muutokset kuntien
näkökulmasta

Kuntatalo 3.3.2015

Pirkka-Petri Lebedeff, johtava lakimies

Kunnan myöntämät lainat, takaukset ja muut vakuudet (kuntalakiesitys 129 §)

- Millä edellytyksillä kunta voi myöntää lainaa, takauksia tai muita vakuuksia toisen velasta tai muusta sitoumuksesta
- Kunnan antama laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä
  - » ei saa sisältää merkittävää taloudellista riskiä
  - » vastavakuusvaatimus
- Takauksen ja muun vakuuden antamista rajoitetaan
  - » Ei voida antaa kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yksityisen yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta
  - » Tämän rajoituksen piirissä ei ole kuntakonserniin kuuluva tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevat yhteisöt tai sellainen toiminta, mikä ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla

Uusi kuntalaki

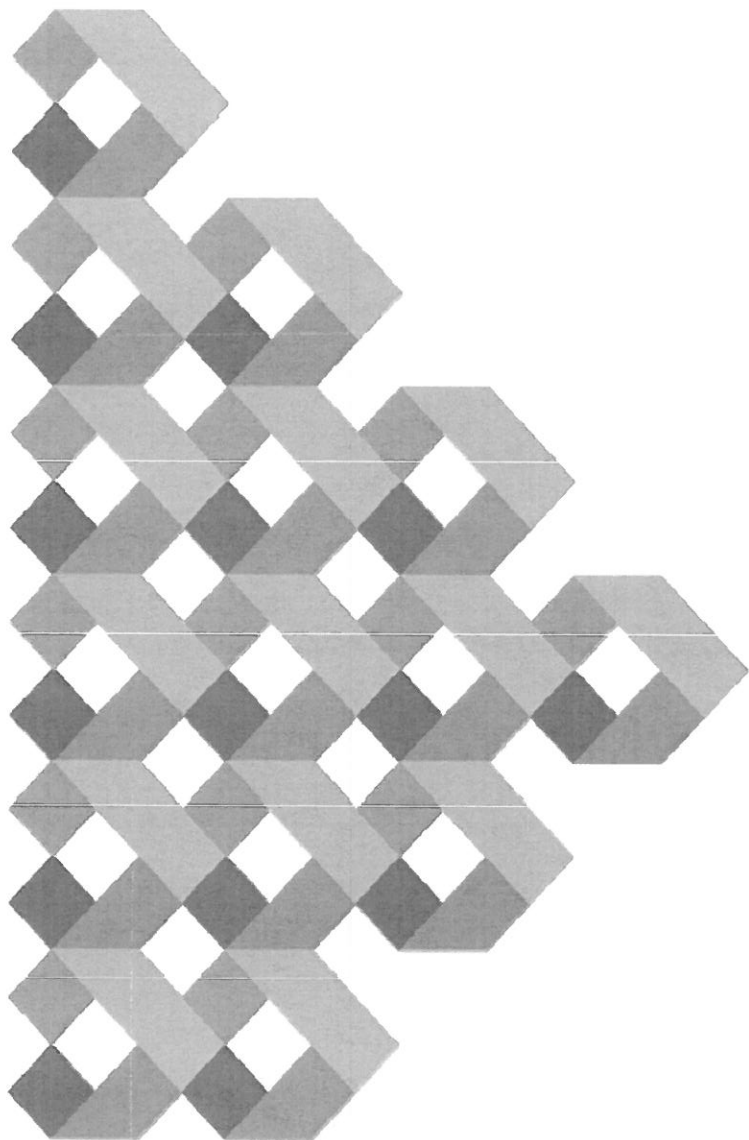
Kemi 6.10.2015

Mervi Kuittinen

Kunnan myöntämät lainat, takaukset ja muut vakuudet (129 §)

- Aiemmin tukemista rajoitti vain toimialasäännös.
- **Yleiset periaatteet** tukemisessa:
  - » ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä
  - » ei saa sisältää merkittävää taloudellista riskiä
  - » tuelle saatava riittävät vastavakuudet
- **Rajoitus: Takauksen tai muun vakuuden** myöntäminen **kielletty** kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yksityisen yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta.
  - » **lainan** antamista rajoittaa toimialasäännös ja EU:n valtioneuvoston sääntely
- **Takaus tai muu vakuus voidaan myöntää:**
  - » mm. kuntakonserniin kuuluville ja kuntaomisteisille yhteisöille
  - » liikuntalain, kulttuuritoimintalain, museolain, teatteri- ja orkesterilain ja nuorisolain mukaisten tehtävien edistämiseen
  - » erityislainsäädännön perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan ja yksittäiseen tukeen tai palveluvelvoitteeseen (SGEI)

Kuntalain kokonaisuudistus

- Työryhmän esitys

Hyvä neuvottelukunta 11.6.2014

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu

17.6.2014

Toimivat palvelut, vahvat yhteisöt **KUNTA- JA SOTE-UUDISTUS**

Takaukset, lainat ja avustukset

- Reunaehdot takauksille/lainoille ja avustuksille:
  - ei voi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyy merkittävä taloudellinen riski tai josvaarantaa kyvyn vastata lakisääteisistä tehtävistä
  - Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla
- Takaus/vakuusrajoitus: ei oikeutta myöntää takausta/vakuutta kilpailutilanteessa markkinoilla toimiville ellei kuulu kuntakonserniin, kuntien kokonaan omistama tai valtion ja kuntien yhteinen taho
- Poikkeukset takausrajoituksista
  - Liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen.
  - Erityislainsäädännön oikeutus tai
  - Lain perusteella hyväksytty tukiohjelma tai yksittäinen tuki
- Viittaussäännös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimukseen

Oma velkaisen takauksen myöntäminen Kauhavan Kaukolämpö Oy:n Kuntarahoitukselta ottamille lainoille**336/2.21.215/2015****Kaupunginhallitus § 136**

Valmistelija: Hallintojohtaja Liisa Salo

Kauhavan Kaukolämpö Oy pyytää 26.5.2015 päivätyllä kirjeellä Kauhavan kaupungilta omavelkaista takausta yhteensä 5.300.000 euron lainoille.

Yhtiö tarvitsee lainaa uuden 10 MW kiinteän polttoaineen laitoksen rakentamiseen Kauhavalle.

Lainat on kilpailutettu ja Kauhavan Kaukolämpö Oy hakee nyt takausta Kuntarahoitus Oyj:n seuraavin ehdoin tarjoamille lainoille:

Laina 1

Lainan määrä	2.120.000 euroa
Laina-aika	10 vuotta
Lyhennys	tasalyhenteinen
Korko	6 kk euribor + 0,55 % (5 vuoden kiinteä marginaali)
Koron maksu	puolivuosittain
Muut kulut	Ei muita kuluja
Vakuus	Kauhavan kaupungin omavelkainen takaus

Laina 2

Lainan määrä	3.180.000 euroa
Laina-aika	10 vuotta
Lyhennys	kertalyhenteinen
Korko	6 kk euribor + 0,55 % (5 vuoden kiinteä marginaali)
Koron maksu	puolivuosittain
Muut kulut	Ei muita kuluja
Vakuus	Kauhavan kaupungin omavelkainen takaus

1.5.2015 voimaan tuleen kuntalain mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Takaus ja muu vakuus voidaan myöntää myös liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, teatteri- ja orkesterilain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi takaus tai muu vakuus voidaan myöntää, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan, yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluveloitteeseen.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on Kauhavan kaupungin 100 %:sesti omistama yhtiö, joten kuntalain edellytys tältä osin täyttyy. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle lyhytaikaista

kassalainaa 31.5.2015 tilanteen mukaan yhteensä 1.500.000 euroa. Tämä laina on tarkoitus maksaa nyt otettavilla lainoilla takaisin. Edelleen kaupunki on myöntänyt yhtiön ottamille lainoille omavelkaisia takauksia, joiden pääoma 31.5.2015 oli 7.800.000 euroa.

Viime vuosina tytäryhteisöiltä ei ole vaadittu takaukselle vastavakuutta. Uusi kuntalaki tätä kuitenkin edellyttää. Kuntalain muutoksen vuoksi kaupungille tullaan laatimaan kuluvan vuoden aikana takauspolitiikka, jossa linjataan takausten myöntämisen edellytykset ja takauksille vaadittavat vastavakuudet. Koska ohjeistusta ei vielä ole käytöstä, tulee vastavakuudesta päättää erikseen. Vastavakuutena on selkeintä tässä tapauksessa käyttää lainoitettavaa lämpölaitoskokonaisuutta.

Kaupunginvaltuusto on 17.6.2013 § 76 päättänyt, että kaupunki perii tytäryhtiöiden puolesta annetuista takauksista kertaluonteisen 0,50 %:n takausprovision. 5.300.000 euron takauspääomalla takausprovision määrä on 26.500 euroa.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle Kauhavan kaupungin omavelkaisen takauksen myöntämistä Kauhavan Kaukolämpö Oy:n em. ehdoin Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamille, yhteensä 5.300.000 euron lainoille.

Kauhavan kaupunki edellyttää, että Kauhavan Kaukolämpö Oy luovuttaa kaupungille takauksen vastavakuudeksi 5.300.000 euron panttikirjat, jotka tuottavat ensisijaisen panttioikeuden tiloihin Kilowatti 233-403-51-59, Megawatti 233-403-51-59 ja Gigawatti 233-403-51-60 sekä ko. alueella sijaitsevaan Kauhavan lämpölaitokseen.

Takausprovisio peritään valtuuston päätöksen 17.6.2013 § 76 mukaisesti.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Mika Kankaansyrjä ja Paavo Heikkilä poistuivat esteellisinä tämän pykälän käsittelyn ajaksi, todettiin yhteisöjääviys Kauhavan Kaukolämpö Oy:n hallituksen jäsenenä.

Lisätietoja: Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. (06) 2412 9210,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi.

Valkeakosken kaupunki
Kaupunginjohtaja Markku Auvinen
PL 20
37601 Valkeakoski

Lausuntopyyntö 31.8.2010

Valkeakosken kaupunginhallituksen esitys omavelkaisen takauksen myöntämisestä Avilon Oy:n lainalle

Valkeakosken kaupunginjohtaja Markku Auvinen on pyytänyt 31.8.2010 Suomen Kuntaliiton lausuntoa kaupunginhallituksen esityksestä omavelkaisen takauksen myöntämisestä Avilon Oy:n investointeja varten nostettavaa lainaa varten. Lausuntoa on pyydetty siitä, kuuluuko kaupunginhallituksen esityksessä tarkemmin määritelty kunnan omavelkaisen takauksen antaminen kunnan toimialaan. Lausuntopyynnön oheen on liitetty kaupunginhallituksen esitys 30.8.2010 § 316, Valkeakosken Osuuspankin 26.8.2010 lainatarjous, Linnunmaa Oy:n tekemä kaatopaikan arviokirja 27.8.2010 ja Pankkiiriliike Ohman Oy:n tekemä kaatopaikan markkinahinnan arvio 30.8.2010.

Lausunto

Takaus kunnan toimialakysymyksenä

Kuntalain 2 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallintonsa nojalla itselleen ottamansa ja sille laissa säädetyt tehtävät.

Kuntalain valmisteluaineistossa, oikeuskäytännössä ja -kirjallisuudessa on todettu, että takaussitoumuksen antaminen kunnan ulkopuoliselle yritykselle voi kuulua kunnan toimialaan lähinnä silloin, kun tarkoituksena on työllisyyden turvaaminen kunnassa ja taattavassa lainassa on kysymys investointilainasta, jolla luodaan uusia pysyviä työpaikkoja tai varmistetaan työpaikkojen pysyminen kunnassa. Takaukseen liittyvä riski ei kuitenkaan saa olla kunnan kantokykyyn nähden liian suuri eikä saa vaarantaa kunnan toiminnan jatkuvuutta. Kunnan edut tulee turvata edellyttämällä riskit asianmukaisesti kattavien vastavakuuksien antamista kunnalle (Harjua - Prättälä: Kuntalaki Tausta ja tulkinnat Helsinki 2007 s. 124-127).

Yritystoiminnan käynnistäminen, johon taattava laina liittyy

Kaupunginhallituksen esittelytekstistä ilmenee, että kunnan takausta hakeva Avilon Oy on valmistelemassa kauppaa, jolla Avilon Oy ostaisi Kuitu Finland Oy:n konkurssipesältä viskoosikuidun tuotantolaitteistot sekä niihin kuuluvat immateriaalioikeudet. Avilon Oy:n liiketoiminta on tarkoitus aloittaa syyskuussa 2010. Avilon Oy tulee palkkaamaan noin 200 henkeä yrityksen palvelukseen, joista suurin osa on entisen Kuitu Finland Oy:n palveluksessa olleita Valkeakosken kaupungin asukkaita. Avilon Oy on Carbatec Oy:n 100 %:sti omistama tytäryhtiö. Carbatec